

บทที่ 1

บทนำ

มะม่วงเป็นไม้ผลเศรษฐกิจสำคัญของประเทศไทยที่มีการปลูกกันมานาน มีความสามารถปรับตัวได้ดีกับทุกสภาพแวดล้อม (กรมวิชาการเกษตร, 2543) ประกอบกับผลมีรสชาติอร่อยรับประทานได้ทั้งผลดิบและผลสุก นอกจากจะใช้ผลบริโภคเป็นส่วนใหญ่แล้ว ยังนิยมใช้ยอดอ่อน ใบอ่อน มาประกอบเป็นอาหารได้อีกด้วย (ศิริ, 2540) จึงทำให้ได้รับความนิยมปลูกอย่างกว้างขวางไปทั่วทุกภาคของประเทศไทย มะม่วงเป็นผลไม้ที่มีมูลค่าการส่งออกสูงเป็นอันดับห้าของประเทศไทย โดยมี “น้ำดอกไม้” เป็นพันธุ์หลักเพื่อการส่งออก และประเทศญี่ปุ่นเป็นตลาดที่สำคัญ

น้ำดอกไม้เป็นพันธุ์มะม่วงบริโภคผลสดที่ออกดอกปีละครั้ง ติดผลง่ายปานกลาง เป็นพันธุ์ที่ออกดอกง่าย สามารถตอบสนองต่อการบังคับให้ออกดอกได้เป็นอย่างดี แต่ในฤดูกาลเก็บเกี่ยวปกติผลผลิตมีจำนวนมากทำให้ราคาตกต่ำ โดยเฉพาะเดือน เมษายน - พฤษภาคม ของทุกปี (ธวัชชัย และคณะ, 2546) ในขณะที่การผลิदनอกฤดู และล่าฤดู มักได้ราคาสูงกว่า โดยเฉพาะที่เก็บเกี่ยวได้ระหว่างเดือนมิถุนายน จนถึงเดือนกรกฎาคม (ธวัชชัย และคณะ, 2551)

มะม่วงล่าฤดูเป็นมะม่วงที่สามารถเก็บเกี่ยวและนำออกสู่ตลาดได้ในตอนปลายสุดของฤดูกาลผลิตปกติ ซึ่งเป็นช่วงเวลาลงจากที่ผลผลิตส่วนใหญ่ของประเทศหมดไปจากตลาด เป็นช่วงที่ผลผลิตมีน้อยทำให้มูลค่าสูงขึ้นมาจัดเป็นช่วงแคบๆ ของฤดูกาลผลิตมะม่วงในประเทศไทย และถือเป็นโอกาสดีเฉพาะผู้ผลิตมะม่วงในบางจังหวัดของภาคเหนือตอนบนเท่านั้น Chutichudet (2005) ได้เสนอแนวทางจัดการเพื่อผลิตมะม่วงล่าฤดูในพันธุ์แก้วของจังหวัดเชียงใหม่เชิงบูรณาการเริ่มตั้งแต่การเลื่อนระยะการตัดแต่งกิ่ง เพื่อยืดเวลาการออกดอก การพันสารยังการเจริญเติบโต เพื่อยืดเวลาการเจริญของช่อดอก การห่อผล เพื่อยืดเวลาการเจริญของผล ตลอดจนการพันสารควบคุมการเจริญเติบโต เพื่อยืดระยะการเจริญเต็มวัยของผลอ่อน

การตัดแต่งกิ่งมะม่วงมีความสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นมาก เพราะจะเกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตและการออกดอกติดผลในปีการผลิตใหม่ การตัดแต่งกิ่งทำให้ต้นมะม่วงสมบูรณ์แข็งแรง ออกดอกติดผลดีและมีคุณภาพ นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางให้ต้นไม้วางช่อดอกทั้งก่อนหรือหลังฤดูกาลปกติได้ ถ้าตัดแต่งกิ่งเร็วโอกาสที่ยอดใหม่แตกออกมาเพื่อติดดอกออกผลย่อมเร็วขึ้นและถ้าตัดแต่งกิ่งล่าช้า การแตกกิ่งใหม่ก็จะช้าตามไปด้วย ประสิทธิภาพการเลื่อนระยะการตัดแต่งกิ่งออกไป พร้อมกับการชักนำให้เกิดการสร้างตาออกด้วยสารพาโคลบิวทราโซลของเกษตรกร

ก้าวหน้าบางรายของ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ สามารถเลื่อนการออกดอกและการเก็บเกี่ยวไป
ได้ระยะหนึ่ง ซึ่งมีเป้าหมายเป็นการทำมะม่วงล่าฤดูกาล

ดังนั้นการใช้เทคนิคต่างๆ เพื่อเลื่อนการออกดอก และติดผลให้เก็บเกี่ยวล่ากว่าฤดูกาลปกติ
จึงนับเป็นแนวทางนำไปสู่การเพิ่มมูลค่าของมะม่วงน้ำดอกไม้ในภาคเหนือตอนบน ไม่ว่าเพื่อการ
บริโภคผลสดในประเทศหรือส่งออกต่างประเทศ

วัตถุประสงค์การศึกษา

เพื่อทราบระยะเวลาการตัดแต่งกิ่งที่เหมาะสม และการใช้สารพาโคลบิวทราโซลที่จะทำ
ให้มะม่วงน้ำดอกไม้สามารถเก็บเกี่ยวล่าฤดูได้